

УДК 339.727.22+347.73

Полінчук Кирило Ігорович

аспірант кафедри управління національним господарством
та економічної політики
Національної академії державного управління
при Президентові України

ІНСТИТУАЛІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

***Анотація.** У статті розглянуто складний процес формування інвестиційного законодавства України. Виокремлено декілька основних етапів цього процесу: ухвалення базових законів щодо регулювання інвестиційної діяльності, залучення до міжнародних організацій і ратифікація їх стандартів, ухвалення спеціальних законів, адаптація законодавства до стандартів ЄС. У статті розглянуто основні закони, періоди їх ухвалення та вплив на українську інвестиційну систему регулювання. Звернуто окрему увагу до вступу України до міжнародних організацій і ратифікації основних угод, що на сучасному етапі реформування інвестиційного законодавства є одним із ключових пунктів Програми сталого розвитку «Україна-2020» та важливою складовою інтеграції України до ЄС.*

***Ключові слова:** інвестиційне законодавство, інвестиційна діяльність, ратифікація стандартів, інтеграція України до ЄС.*

Полинчук К. И. Институализация государственной инвестиционной политики Украины

***Аннотация.** В статье рассмотрен сложный процесс формирования инвестиционного законодательства Украины. Выделено несколько основных этапов данного процесса: принятие базовых законов по регулированию инвестиционной деятельности, присоединение к международным организациям и ратификация их стандартов, принятие специальных законов, адаптация законодательства к стандартам ЕС. В статье рассмотрены основные законы, периоды их принятия и влияние на украинскую инвестиционную систему регулирования. Особое внимание отведено вступлению Украины в международные организации и ратификации их основных соглашений. На современном этапе реформирование инвестиционного законодательства является одним из ключевых пунктов Программы устойчивого развития «Украина-2020» и важной составляющей интеграции Украины в ЕС.*

***Ключевые слова:** инвестиционное законодательство, инвестиционная деятельность, ратификация стандартов, интеграции Украины в ЕС.*

Polinchuk K.I. The institutionalization of the state investment policy of Ukraine

***Annotation.** The article describes complex process of formation of investment legislation of Ukraine. The several key stages of the process are highlighted: the adoption of basic laws for the regulation of investment, accession to international organizations and ratification of standards, the adoption of special laws, legal approximation to EU standards. The article describes the basic laws periods of acceptance and impact on the Ukrainian investment regulation system. Also Ukraine's accession to international organizations and ratification of the Basic Agreement is described. At the present stage of reforming investment laws is one of the key*

points of the Program for Sustainable Development "Ukraine-2020" and an important part of the integration of Ukraine into the EU.

Keywords: investment legislation, investment, approximation to EU standards, the integration of Ukraine into the EU.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Формування власної інвестиційної політики України розпочалося в перші місяці незалежності. У перші тижні було ухвалено Закон України «Про інвестиційну діяльність», через декілька місяців – низку законів, що проголошували наявність приватної власності, створення фондової біржі. У наступні 5-6 років законотворча діяльність з цього питання була продовжена. Проте активного залучення іноземного капіталу, як це було у країнах Центральної та Східної Європи з початком переходу від планової економіки до ринкової, не відбулося. І річ не лише в тім, що не було відкрито доступ іноземним інвесторам чи Україна мала менш привабливі об’єкти. Складна система регулювання, попри всі гарантії, відлякувала інвесторів. Тому пізніше, спираючись на міжнародний досвід і поради експертів, до законів вносилися зміни, Україна ставала членом міжнародних організацій.

У цій статті пропонується розглянути основні етапи розвитку державного регулювання інвестиційних процесів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню формування інвестиційної політики держави та сприятливого інвестиційного клімату присвячено роботи П. Друкера, Дж. Кейнса, Г. Менша, Р. Нельсона, М. Портера, П. Ромера, Б. Санто, Б. Твісса, С. Уінтера, А. Шпітгофа, Й. Шумпетера. Серед вітчизняних учених можна окремо виокремити роботи таких дослідників, як О. Амоша, Ю. Бажал, Л. Беззубко, О. Волков, М. Гаман, А. Гальчинський, В. Геєць, А. Гречан, Н. Дацій, Я. Жовнірчик, О. Кондрашов, М. Корецький, А. Пересада, В. Пілюшенко, В. Семиноженко, В. Федоренко. Проте більшість досліджень розглядали лише теоретичну сутність інвестицій або були здійснені ще в 90-х роках.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Подальшого дослідження потребує актуальність внесення змін до механізмів

регулювання інвестиційного процесу в контексті реформування економіки й активізації євроінтеграційних процесів, оскільки в Європейському Союзі вже розпочався процес переходу до єдиної європейської інвестиційної політики. Також у попередніх роботах недостатньо уваги надається міжнародним угодам з регулювання інвестиційної діяльності, які є більш міцним підґрунтям для формування позитивного іміджу та збільшення довіри інвесторів.

Формування цілей статті. Метою статті є дослідження формування механізмів регулювання інвестиційних процесів України на законодавчому рівні.

Виклад основного матеріалу. В Україні регулювання інвестиційної діяльності здійснюється як у межах внутрішнього законодавства, так і міжнародних угод (двосторонніх, багатосторонніх, регіональних). 18 вересня 1991 року Верховна Рада ухвалила Закон України «Про інвестиційну діяльність», що дав визначення основним поняттям інвестиційної діяльності, забезпечив рівні права та гарантував їх захист усім суб'єктам незалежно від форм власності чи громадянства, гарантував захист прав, визначав правові, економічні та соціальні умови здійснення інвестиційної діяльності [8]. Ухвалений же перед ним 10 вересня 1991 року Закон «Про захист іноземних інвестицій» гарантував захист інвестицій, прибутків, прав, інтересів іноземних інвесторів, дозволяв проводити реінвестування прибутків чи їх перерахування за кордон, державі заборонялося реквізувати іноземні інвестиції, крім визначених випадків, а інвестор отримував права на справедливу й ефективну компенсацію [7].

З метою активізації міжнародного співробітництва 10 грудня 1991 року ухвалено Закон України «Про дію міжнародних договорів на території України», який регулює широкий спектр питань, що стосуються укладення і виконання міжнародних договорів за участю нашої держави. В ухваленій 2 липня 1993 р. Постанові Верховної Ради України «Про Основні напрямки

зовнішньої політики України» було зазначено, що широкомасштабні торговельні, виробничі та фінансові відносини нашої держави з іншими країнами та її співробітництво з міжнародними економічними організаціями є важливим чинником вітчизняного економічного розвитку і прискорення науково-технічного прогресу [11]. Ухвалений ще раніше Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16 квітня 1991 р. визначив порядок експорту та імпорту товарів, капіталів і робочої сили, реалізації різних форм наукової та науково-технічної кооперації, міжнародні засади фінансових операцій та інвестиційної діяльності, спільного підприємництва як на території України, так і поза її межами. Отже, у перші декілька років було завершено перший етап формування інвестиційного законодавства. Було ухвалено основні закони, що сформували основи регулювання інвестиційних процесів в Україні.

Наступний етап пов'язаний з активізацією зовнішніх зв'язків й укладанням багатосторонніх угод у межах міжнародних організацій. Україна як член Організації Об'єднаних Націй стала учасником Конференції ООН з торгівлі та розвитку (далі – ЮНКТАД), у межах якої укладено два договори щодо іноземного інвестування – Звід принципів і правил з обмеження ділової практики ЮНКТАД і Міжнародний кодекс поведінки при передачі технологій ЮНКТАД. У межах ООН також було розроблено Кодекс поведінки транснаціональних корпорацій, до яких висуваються такі вимоги: повага до суверенітету країн, у яких вони здійснюють свою діяльність; підпорядкування законам цих країн; урахування економічних цілей і завдань політики, що здійснюється в цих країнах; повага до соціально-культурних цілей, цінностей і традицій країн; невтручання у їх внутрішні справи; відмова займатися діяльністю політичного характеру; утримання від практики корупції; дотримання законів і постанов, що стосуються обмеженої ділової практики, утримання від її застосування; дотримання положень, що стосуються передання технологій та охорони навколишнього середовища [6].

Це не єдиний документ, що регламентує діяльність ТНК в Україні. У межах СНД 1988 року було підписано Конвенцію СНД про ТНК, яку Україна ратифікувала 1999 року, проте з декількома застереженнями, зокрема: ТНК на території України та за її межами в разі, коли їх створення впливає чи може вплинути на економічну конкуренцію на території України, створюється за згодою Антимонопольного комітету України в порядку антимонопольного законодавства України. Також слід додати, що суперечки, які виникають з приводу діяльності ТНК, вирішуються через звернення до судового органу, узгодженого між сторонами (а не до економічного суду СНД).

З перших років незалежності Україна розпочала активну співпрацю з Групою Світового банку. 3 червня 1992 Верховна Рада ухвалила Закон України «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації (далі – МФК), Міжнародної асоціації розвитку, Багатостороннього агентства з гарантування інвестиції (далі – БАГІ)». Україна стала членом МФК 1993 року, у межах співпраці разом з українськими компаніями було реалізовано низку інфраструктурних інвестиційних проектів (будівництво, банківська та харчова промисловість). БАГІ (Україна стала членом 1994 року) як інституція Групи Світового банку страхує інвесторів (ставка 0,25%-1,25%) від некомерційних ризиків (війни, соціальні вибухи, експропріація вкладеного капіталу, неможливість перевезення прибутку за кордон). БАГІ надає консультативні й рекламні послуги через спеціальний Департамент політичних і консультативних послуг [4]. 16 березня 2000 Верховна Рада України ратифікувала Конвенцію про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами в рамках членства України в Міжнародному центрі з урегулювання інвестиційних спорів, Інституції Групи Світового банку з вирішення інвестиційних суперечок, арбітражу та

примирення, за допомогою якої було вирішено понад десять суперечок між іноземними інвесторами й Україною.

З 1997 року розпочато співпрацю України з Організацією економічного співробітництва та розвитку (далі – ОЕСР). 07.10.2014 укладено Меморандум взаєморозуміння між Урядом України й Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва, у межах якого діє Стратегія секторної конкурентоспроможності для України 2009-2015 рр. Основною метою цієї стратегії є вдосконалення інвестиційної політики та збільшення обсягу іноземних інвестицій у три ключові сектори української економіки (агробізнес, відновлювані джерела енергії та промислове виробництво), розглядаються також такі аспекти політики, як доступ до фінансування, підвищення професійності, створення кластерів та інвестиційна політика. Відбувається активне співробітництво з метою вдосконалення законодавства. ОЕСР готова надати рекомендації щодо розробки цільової політики в певних сферах, зокрема щодо заходів, спрямованих на поліпшення інвестиційного клімату та залучення прямих іноземних інвестицій, розроблення всеохопної стратегії розвитку малого і середнього підприємництва, а також підвищення секторної конкурентоспроможності, зокрема в галузях сільського господарства і зеленої економіки. Експерти ОЕСР можуть здійснити повторний огляд інвестиційної політики України й оцінити проміжні результати виконання рекомендацій, наданих за результатами першого огляду 2011 року, включаючи огляд нових сфер для аналізу, а також запропонувати дорожню карту і план дій, які допоможуть Україні виконати всі вимоги Декларації ОЕСР про міжнародне інвестування та багатонаціональні підприємства [5].

У межах членства у Світовій організації торгівлі Україною ратифіковано Угоду про інвестиційні заходи, пов'язані з торгівлею (далі – ТРІМС), яка визнає, що інвестиційні заходи та пов'язані з ними деякі положення законів можуть порушувати статті Генеральної угоди з тарифів і

торгівлі щодо національного режиму та заборони використання кількісних обмежень. До заборонених заходів входять: вимога щодо використання підприємством (у порядку, встановленому законом) у виробництві товару певної частки продуктів національного виробництва (внутрішні кількісні обмеження); вимога щодо використання імпортованих товарів відповідно до кількості або вартості закупівлі місцевих товарів (вимога, пов'язана з регулюванням платіжного балансу); обмеження імпорту товарів, що використовуються підприємством у місцевому виробництві, кількістю експортованих місцевих товарів (вимога рівноваги валютних витрат); обмеження імпорту шляхом обмеження доступу до валюти (валютні обмеження); вимога продажу підприємством товарів на експорт у вигляді частки від обсягу місцевого виробництва (експортний потенціал).

Отже, на другому етапі формування інвестиційного законодавства Україною ратифіковано низку важливих міжнародних угод щодо регулювання інвестиційної діяльності, більшість з яких спрямована на захист і гарантування інвестицій.

Важливою складовою інвестиційного законодавства будь-якої держави є двосторонні інвестиційні угоди та угоди про уникнення подвійного оподаткування. Першу двосторонню інвестиційну угоду уклали Федеративна Республіка Німеччина та Пакистан 25 листопада 1959 р. Проте першою було ратифіковано угоду між Домініканською Республікою та ФРН. Найактивніше такі угоди укладалися в 1990-ті роки, коли їх кількість зросла вчетверо. При цьому слід зазначити, що 737 (40%) угод було укладено між розвинутими країнами і країнами, що розвиваються; 476 (26%) – між країнами, що розвиваються; 253 (14%) – між країнами, що розвиваються, і країнами Центральної та Східної Європи; 104 (6%) – між країнами Центральної та Східної Європи. Слід окремо зазначити, що між розвинутими країнами укладено всього 11 двосторонніх інвестиційних угод. Це пояснюється тим,

що відносини цієї групи країн у галузі інвестицій регулюються різними інструментами ОЕСР [3].

Україна уклала 71 договір з іншими державами. Більшість з цих угод припадає на початок 90-х років, а також кінець 90-х – початок 2000-х. Це пояснюється потребою укладання подібних договорів в перші роки незалежності з партнерами, з якими Україна мала економічні зв'язки ще за часів СРСР (країни Центральної та Східної Європи, СНД) та активізацією міжнародного співробітництва пізніше, коли подібні договори почали активно укладатися з країнами Азії, Африки, Латинської Америки. Варто зазначити, що такі договори мають схожу форму, проте різняться між собою за визначенням і формулюванням залежно від законодавства країни-партнера.

Типовими для подібних угод є: сфера застосування угоди (визначення понять «інвестиція» та «інвестор», момент набуття чинності документом і період його дії, регулювання інвестицій та дій інвесторів однієї сторони угоди на території іншої сторони, режим інвестиційної діяльності (зазвичай включає в себе справедливе та рівне ставлення до інвесторів та інвестицій, захист і безпеку інвестицій та інвесторів, недискримінацію); національний режим; режим найбільшого сприяння (та можливі винятки з цих режимів), порядок розрахунків, заборона експропріації інвестицій, урегулювання суперечок між сторонами угоди, урегулювання суперечок між стороною угоди та інвестором. У багатьох випадках угоди містять положення про розв'язання інвестиційних суперечок відповідно до Конвенції про врегулювання інвестиційних суперечок між країнами та громадянами інших країн або відповідно до Додаткових правил урегулювання суперечок, якщо певна країна не є стороною названої Конвенції.

Після створення базових нормативних документів і прийняття низки важливих міжнародних актів, Україна вийшла на завершальний етап формування інвестиційного законодавства – заохочення іноземних

інвестицій, створення сприятливого інвестиційного клімату та регулювання. 19 березня 1996 року ухвалюється ключовий Закон України «Про режим іноземного інвестування», який замінив і фактично повторив чинний до того часу Декрет Кабінету Міністрів від 20.05.1993. За цим Законом визнаються інвестиціями: іноземна чи національна валюта, рухоме чи нерухоме майно, акції, облигації, цінні папери, грошові вимоги, права на здійснення господарської діяльності, права інтелектуальної власності й інші цінності. Дається класифікація основним групам іноземних інвесторів: юридичні особи, створені відповідно до законодавства іншої країни; фізичні особи-іноземці, які не мають постійного місця проживання на території України і не обмежені в дієздатності; іноземні держави, міжнародні урядові та неурядові організації, інші іноземні суб'єкти інвестиційної діяльності. Визначаються також форми здійснення та об'єкти вкладання. Для іноземних інвесторів діє національний режим, може встановлюватися пільговий режим за умови реалізації інвестиційних проектів у межах державних програм розвитку пріоритетних галузей економіки, соціальної сфери та територій, проте на окремих територіях така діяльність може бути обмежена чи заборонена з огляду на національну безпеку. Також гарантується захист від націоналізації та експропріації (крім випадків стихійного лиха з відповідною компенсацією), іноземні інвестори також мають право на відшкодування моральних збитків чи упущеної вигоди. У разі зміни законодавства з питань гарантування та захисту інвестицій – на вимогу інвестора впродовж 10 років можуть застосовуватися вимоги попереднього законодавства. Законом також регулюються питання державної реєстрації та контролю за здійсненням інвестицій, розгляд суперечок, діяльності підприємств з іноземними інвестиціями [10].

З метою залучення іноземних інвестицій і активізації господарської діяльності на території України в перші роки незалежності було ухвалено рішення про формування вільних економічних зон (далі – ВЕЗ), проте процес

їх формування зайняв не один рік. Спеціальною (вільною) економічною зоною вважається частина території України, на якій встановлено спеціальний правовий режим господарської діяльності, особливий порядок застосування та дії законодавства України. На території спеціальної (вільної) економічної зони можуть запроваджуватися пільгові митні, податкові, валютно-фінансові та інші умови підприємництва вітчизняних та іноземних інвесторів. На першому етапі, 1992 року, було прийнято Закон України «Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон». Закон дозволяв створення різних типів ВЕЗ: вільні митні зони та порти, експортні, транзитні зони, митні склади, технологічні парки, технополіси, комплексні виробничі зони, туристсько-рекреаційні, банківські, страхові. Згідно із Законом про ВЕЗ створюються Верховною Радою України за ініціативи Кабінету Міністрів чи Президента України після отримання письмової згоди відповідної місцевої ради та місцевої державної адміністрації, на території якої передбачається розташувати ВЕЗ. Також Законом регулювалися питання ліквідації ВЕЗ, їх діяльність, правовий і економічний статус. Якщо ж ініціатором створення є місцева рада та місцева адміністрація, то вони подають пропозицію до Кабінету Міністрів України, який має надати висновок до Верховної Ради України в шестиденний термін.

Проте спроби створення перших ВЕЗ відбулися лише після постанови Кабінету Міністрів України від 14 березня 1994 року № 167 «Про Концепцію створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні». Ця Концепція визначала, який тип ВЕЗ найбільш доцільно використовувати в тому чи іншому регіоні, а також визначала два етапи розвитку ВЕЗ в Україні. Спочатку (1994-2000) планувалося застосувати «точкові» ВЕЗ на невеликих територіях, а потім перейти до багатофункціональних ВЕЗ на основі окремих регіонів або міжнародних ВЕЗ на суміжних територіях. Пізніше було прийнято Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків», який визначав правові й економічні засади

запровадження та функціонування спеціального режиму 16 технологічних парків [9].

Наведені вище закони й угоди формують основу інвестиційного законодавства України. Окрім них, існують акти, присвячені окремим видам інвестиційної діяльності, – «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні»; «Про господарські товариства»; «Про акціонерні товариства»; «Про холдингові компанії в Україні»; «Про інститути спільного інвестування (пайові та інвестиційні фонди)», а також положення Податкового, Земельного, Господарського та Цивільного кодексів. Державне регулювання в інвестиційній сфері також здійснюється за допомогою значної кількості указів Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, а також державних цільових програм.

Система інвестиційного законодавства становить собою складну структуру нормативно-правових актів. Державою зроблено багато для заохочення, захисту, гарантування іноземних інвестицій. Проте значна кількість норм, закріплених у різних документах, створює плутанину й ускладнює процес залучення іноземних інвестицій. Тому згідно з Програмою «Україна-2020» головною метою в інвестиційній сфері є адаптація українського законодавства до норм Європейського Союзу та захист приватної власності й іноземних інвестицій [12]. Урахування успішного досвіду країн ЄС (головним чином нових членів – держав Центральної та Східної Європи) з реформування інвестиційного законодавства дозволить значно поліпшити економічне становище та наблизити членство України в ЄС.

Висновки з даного дослідження.

1. Українське інвестиційне законодавство формувалося в декілька етапів та пройшло складний еволюційний шлях – від затвердження базових принципів до ратифікації низки міжнародних угод.

2. Регулювання інвестиційної діяльності здійснюється на підставі законодавчих актів, розпоряджень виконавчої влади, цільових програм розвитку, міжнародних угод, що створює складну систему.

3. Процес спрощення механізмів інвестиційного регулювання та їх гармонізація із системою ЄС є важливим завданням дальшого розвитку України.

Перспективи подальших розвідок. Перспективним напрямком подальших досліджень з окресленої проблематики слід визнати поглиблення знань про інвестиційну діяльність в інших країнах світу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Жаліло Я. А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія / Жаліло Я. А. – К.: НІСД, 2009. – 336 с.
2. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій : підручник / Рогач О. І. – К.: Либідь, 2005. – 720 с.
3. Рогач О. І. Міжнародні фінанси : підручник / Рогач О. І. – К.: Либідь, 2003. – 784 с
4. Чубарев В. Л. Міжнародне економічне право : підручник / Чубарев В. Л. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 368 с.
5. Меморандум взаєморозуміння між Урядом України і Організацією економічного співробітництва та розвитку щодо поглиблення співробітництва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
6. Нормотворческая деятельность в сфере международных инвестиций: существующие положения, проблемы, перспективы. Серия документов ЮНКТАД по международной инвестиционной политике в интересах развития. Нью Йорк и Женева 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://unctad.org/ru/docs/iteiit20073_ru.pdf
7. Про захист іноземних інвестицій: Закон України від 15.10.1991 № 1540а-12/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
8. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
9. Про Концепцію створення спеціальних (вільних) економічних зон в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
10. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
11. Про основні напрямки зовнішньої політики: Постанова Верховної Ради України від 18.09.1991 № 1560-ХІІ/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
12. Про Стратегію сталого розвитку “Україна-2020”: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>

Statement of the problem. In Ukraine the shaping of investment policy began in the first months of independence. In the first few years a number of laws was adopted that process began to form the basis of future mechanisms of regulation of investment activities. In the next 5-6 years lawmaking activity on this issue was continued. But the active involvement of foreign capital, as it was in Central and Eastern Europe with the beginning of the transformation from planned to market economy, has not occurred. The complex system of regulation on all guarantees frightened away investors. Later Ukraine became a member of international organizations and ratified basic agreements on the protection and guarantee of investments. In the article consider the basic stages of the state regulation of investment processes.

Urgency. In terms of economic transformations investment policy of Ukraine should be also reformed. During reformation process the successful experience of foreign countries in Eastern and Central Europe should be used for better implementation. One of the main requirements of the Program for Sustainable Development "Ukraine 2020" is reforming of the investment legislation, but without studying of the process of its formation it is impossible.

The purpose of the article – the research of the main stages of the formation of legislation of the regulation of investment activity.

Our task was to study – spaping of the mechanisms of regulation of investment processes in Ukraine at the legislative level from the first laws to the ratification of agreements on investment protection and guarantee as well as the approximation to EU requirements.

Summary. The article describes complex process of formation of investment legislation of Ukraine. The several key stages of the process are highlighted: the adoption of basic laws for the regulation of investment, accession to international organizations and ratification of standards, the adoption of special laws, legal approximation to EU standards. The article describes the basic laws periods of acceptance and impact on the Ukrainian investment regulation system.

Also Ukraine's accession to international organizations and ratification of the Basic Agreement is described. At the present stage of reforming investment laws is one of the key points of the Program for Sustainable Development "Ukraine-2020" and an important part of the integration of Ukraine into the EU.

Conclusions and outcomes. Ukrainian investment legislation was formed in several stages and passed a complicated evolutionary path – from the acceptance of the basic principles to the ratification of the international agreements. Regulation of investment works on the basis of legislation, executive orders, targeted development programs, international agreements that create a complex system. The process of investment facilitation mechanisms of regulation and harmonization with the EU system is an important task of further development of Ukraine.